

NAUJIENOS

Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXIII

Price 20 c.

Chicago, Ill. — šeštadienis, — Saturday, March 4, 1978

52

PATARIA MASKVAI NEGROBTI SOMALIJS

STATE DEPARTAMENTO LAISKAS VLIKO PIRMININKUI

VLIKO valdybos pirmininkas dr. Kęstutis Valiūnas gavo tokio turinio laišką iš Valstybės departamento sąsų su jo pasiūlytu pareiškimu prezidentui Carteriui VLIKO seimo proga:

"Gerbiamas Daktare Valiūnai, Prezidento Carterio vardu, noriu padėkoti Jums už atsiųstą pareiškimą, liečiantį Baltijos laisvę ir apsisprendimo teisę.

Laisvo apsisprendimo teisės sąvoka mūsų tautai turi gilią šaknį; dar prieš prezidentą Wilsoną, kuris Versalio taikos konferencijoje 1919 metais, viename iš savo 14 punktų aptarė laisvo apsisprendimo sąvoką, prezidentas Monroe, 1820 metais ragino to meto Europos galys netrukdyti naujom respublikom spręsti savo politinius likimus.

Lapkričio 14 dieną, mūsų atstovams Belgrado konferencijoje, kurioje tikrinamas Helsinkio Baigminio akto įgyvendinimas, kalbėjo konferencijoje, atkreipdamas dėmesį į Baigminio akto VIII punktą, kuriame aptariamos žmogaus teisės ir laisvas tautų apsisprendimas. Jis griežtai tvirtino, kad "amerikiečiai negali pritariti ar suprasti dar kai kurių jaudinam, atrodo, būtinumą užmesti savo vidines ir ar išorines santvarkas kitoms".

Kartu jungiui Valstybės departamento leidini, liečiantį Baigminio akto principų deklaraciją, kuriame yra skyrus aptariantis JAV politiką Baltijos valstybių atžvilgiu.

Būkite tikri, kad pastangos, ir toliau palaikyti laisvo apsisprendimo principą, bus tęsiamos.

Pasirašė:

Hodding Carter III
Sekretoriaus padėjėjas
Viešiesiems reikalams ir
Departamento kalbėtojas

Ištraukos iš Valstybės departamento leidimo, kurios liečia Pabaltijio valstybes:

"JAV užtikrina, kad Saugumo ir Kooperavimo konferencija ne pakeitė jos politikos, nepripažinti Baltijos valstybių jėga įkorporavimo į SSRS. Mūsų politika buvo patvirtinta prezidento 1975 metų liepos mėnesį, Helsinkio konferencijos išvakarėse ir 1976 metų vasario 19 dienos laiške estams - amerikiečiams... Vyriausybė teigiamai

KALENDORĖLIS

Kovo 4: Alicija, Kazimieras, Daina, Zigota, Ginutis, Ilgis.

Kovo 5: Gerasima, Teofilis, Giedrė, Sigalė, Vydotas, Sareika
Saulė teka 6:23, leidžias 5:43
Oras: šaltas.

Paruošė naują krašto konstituciją

PEKINAS. Kinija. — Trečią dieną paaiškėjo, kad Pekinas su važiavęs "liaudies partijos" kongresas jau turi paruošę naują krašto konstituciją. Tuo tarpu paruošto teksto spaudoje niekas dar nematė, bet kiekvienam aišku, kad konstitucija bandys atstatyti kraštui rakingą ramumą ir taiką ūkiui ir pramonei tvarkyti. Partijos nariai žino, kad pačioje partijoje ir centro komitete ėjo aštrūs ginčai tarp Teng Hsiao pingo ir Hua Kuofeng'o dėl konstitucijos teksto.

Projektas buvo taip sureduktas, kad Hua Kuofengas turės perduoti kuriam nors partijos nariui premjero pareigas. Tuo tarpu Hua Kuofengas nenori šių privilegijų atsisakyti, nes tada sumažėsianti jo galia. Tikru krašto valdytoju yra gen. Tengas Hsiao pingas, bet oficialiai jis turi tik vicepremjero titulą.

Milašius laimėjo literatūros premiją

Česlovas Milašius (Czesław Miłosz), lenkiškai rašęs lietuvis poetas ir novelistas, laimėjo Oklahomos universiteto administruojamą Neustadto tarptautinės literatūros 10,000.00 dolerių premiją. Nuo 1960 metų Milašius dėsto literatūrą Kalifornijos universitete.

Svedų rašytojai pasiūlė Milašius kandidatą šių metų Nobelio premijai, kuri bus paskelbta ši rudenį.

Rumunai priešingi vengrų nuotaikoms

CARANSEBES, Rumunija. — Rumunijos prezidentas Mihail Ceausescu pareiškė, kad rumunai nepatenkinti 2-m milijonais vengrų, gyvenančių dabartinėje rumunų teritorijoje. Rumunijos komunistų partijos pirmininko Karol Kirby pareiškimui pritarė Rumunijos vyriausybė.

Paskutiniu metu Rumunijos vengrai pradėjo ieškoti įvairių priekabių prie dabartinės vyriausybės savo npatenkinimui reikšti. Vengrams labai nepatinka, kad rumunų policija labai dažnai krečia vengrų namus, prekybos centrus ir įtakingesnius asmenis. Vengrai prikiša, kad pačioje Vengrijoje komunistai krašto gyventojų taip neperspekioja, kaip tai daro Rumunijoje.

reagavo į atstovų rūmų ir senato rezolucijas — nedaryti jokių pakeitimų JAV nepripažinimo politikoje." (Elm)

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60 metų sukakties proga suėjo pas Hammond, Ind., merą W. Raskowsky, kai jis pasirašinėjo miesto proklamaciją šios svarbios sukakties proga. Kartu su meru iš kairės į dešinę stovi: J. Jagiela, K. Čiurinskas, J. Valeikienė ir A. Vinikas, ilgametis Lake apskrities Indianos skyriaus Alto pirmininkas.

JAV NUSILEIDO BAIGIAMAJAME BELGRADO KONFERENCIJOS TEKSTE

Keturių puslapių dokumente nepaminėtos plačiai aptartos pagrindinės žmogaus teisės

BELGRADAS, Jugoslavija. — Trisdešimt penkių Europos valstybių atstovai pradėjo tris savaites, besiginčydamai dėl Belgrado konferencijos baigiamąjį oficialaus pranešimo. Sovietų valdžios atstovai pasiūlė tokį konferencijos eigos tekstą, kuriame visai nepaminėta ilgai svarstyti ir plačiai aptarti pagrindiniai žmogaus teisių laukymai ne tik Sovietų Sąjungoje, bet ir komunistų pavergtuos kraštuose.

Voroncovas grasino nieko nepasirašyti

Sovietų delegacijos pirmininkas Juri Voroncovas ir kiti sovietų delegacijos nariai per tris savaites šantažavo ir rengėsi išeiti iš paskutinių konferencijos posėdžių, nesutikdami su žmogaus ir tautų teisių laukymais ir Helsinkio paragrafų interpretacija. Jie grasino: visai baigti Belgrado konferenciją be jokio pareiškimo, nepasirašyti jokio bendro dokumento. Pagrindinių teisių laukimas esą priklauso kiekvienos valstybės vidaus reikalui. Užsieniečiai neturi teisės kištis į šios rikalus ir svarstyti, kaip yra tvarkomi vidaus reikalai.

Goldbergas padėjo rusus į savo vietą

Amerikos ambasadorius Arthur Goldbergas, matydamas sovietų atstovų šantažą ir grėšimus ardyti visą konferenciją ir pasitaręs su Valstybės Departamentu, viešame posėdyje vakar padarė tokį pareiškimą suvažiavusiems Belgrade konferencijos dalyviams:

— Mes esame priversti priimti dokumentą, kuriame nėra tam tikrų pasiūlymų ir idėjų, ypatingai apie pagrindines žmogaus teises, mūsų visų skaitomomis brangiomis

Valstybės Departamentas rengiasi išleisti specialią knygą su visais svarbiais konferencijos dalyvių pareiškimais, kad žmonės žinotų, kaip savo pažadus konferencijoje lauko sovietų atstovai.

Amerikos atsakymas susitarimų laukytojams

Vyrauja įsitikinimas, kad ketvirtadienio vakare padarytas prezidento Carterio pareiškimas apie detentės pabaigą ir bevičius susitarimus strateginių ginklų klausimu, jeigu sovietų valdžia ginkluoja savo karo jėgas pačiais moderniaisiais ginklais ir neleidžia išsilaisvinti Afrikos tautoms nepriklausomai tvarkyti savo reikalus. Visa Brežnevo užsienio politika buvo paremta detentės nuostatais, bet dabar aiškėja, kad rusai nesilaiko jokių pažadų, bet griebia, ką tiksliai gali pagriebti.

Amerikos karo laivai gaudina nuotaikas

Amerikos karo laivų eskadra, Indijos vandenynau pasiekusi Rago iškyšulio vandenį, labai gaudina abiejų sovietų generolų ir Kubos karių nuotaikas Etiopijoje. Rusų karo vadai žino, kad vienas JAV karo laivas turi atominis ginklus. Amerikos karo laivų skaičius yra nedidelis Raudonojoje jūroje, bet jei bent vienas bus paleistas, tai bus paleisti atominiai sviediniai.

Naujas JAV pašto viršininkas

WASHINGTON. — Ligšioliniam JAV pašto viršininkui Ben jaminui Bailar atsistatydinus, jo vieton paskirtas ligšiolinis viršininko padėjėjas William F. Bolgar su \$66,000 metine alga. Bolgar tarnauja pašte nuo 1941 metų.

Nikaraguos indėnai ginkluojasi žygiui

Nacionalinės gvardijos karių apsupty Leon mieste sukėlė Nikaraguos indėnai ketvirtadienį auštant, pradėjo mušti būnus, skelbdami karo gaudą ir šaukdami prie ginklo: kas mačete, kas namu darbo bomba, ginklis nuo valdžios atakos.

Gaunamais pranešimais, riaušės prieš valdžią prasidėjo dar keturiuose kituose Nikaraguos miestuose. Indėnai yra apsiginklavę mačetėmis, peiliams, brūkšniais ir namų darbo bombomis ir, kaip spėjama, turi slaptą sandėlių ginklų, kuriuos pasigrobė antradienį, užplūdami Godoy aerodromą.

Vėliausiais pranešimais, Leon mieste, susidūrė su valdžios šalininkų vigilantių grupe, kurios ginkluotų narių apie pusantro šimto vyrų (steigiamas) susirinkimas įvyko Leono sporto salėje.

GINKLAVIMOSI LENKY. NES KASTUOJA DAUG BILIJONŲ

WASHINGTON. — Gynybos sekretorius Harold Brown ketvirtadienį pasakė, esą, jei Jungtinės Valstybės ir Sovietų Sąjunga negalės susitarti dėl strateginių ginklų gamybos sumažinimo, tai JAV gynybos biudžetas padidės kasmet po \$2 bilijonus.

Savo kalboje Senate svarstant krašto apsaugos biudžetą Harold Brown pareiškė viltį, kad jis tikisi, jog susitarimas bus pasiektas šiais metais abiemis šalims sutinkant mažinti tolimų distancijų bombonešių lėktuvų, tarpkontinentalinių balistinių sviedinių ir žemai skrendančių, taikinius susirandančių (cruise missiles) sviedinių skaičius.

Paklaustas, ar kariškiams reikės išlaidos sumažėtų tokių ginklavimosi pakta pasirašius ir jį ratifikavus, Brown atsakė: "Siek tiek susitaisyty, bet tik ne du milijonai".

PASIBAIGS DETENTĖ, NEPATVIRTINS STRATEGINIŲ GINKLŲ SUTARTIES

— Etiopijos karo jėgoms vadovauja du sovietų generolai, — tvirtina Cyrus R. Vance

WASHINGTON, D. C. — Sovietų ginklų, karo vadų, patarėjų ir kariškių esamas Etiopijoje gali baigti dabartinę detentės politiką, sustabdyti naujai paruoštos strateginių ginklų sutarties patvirtinimą ir pakenkti pasaulio taikai, — praeitą ketvirtadienį per radiją ir televizijos tinklus pareiškė prezidentas Jimmy Carter.

Prezidentas Carteris padarė pareiškimą, sukvistiemis žurnalistams. Visi skaito, jog tai yra pats rimčiausias įspėjimas sovietų valdžiai, pasiuntusiai bilijono dolerių vertės įvairiausių ginklų, atsinešdinusiai Kubos ir Angolos vėdinantį tikstančių sovietų ginklų vartoti mokančių karių, sutraukusiai į Afrikos Rago iškyšulį didaką skaičių įvairių laivų ir pradėjusiai vyti laukan somaliečius, išlaisvinusius didaką dalį Ogadeno provincijos, kuri yra daugumoje apgyvendinta somaliečiais, kalbančiais ne etiopiškai, bet somališkai.

Prezidentas Carteris atsisakė teikti ginklus somaliečiams, tikėdamas, kad panašiai pasielgs ir Sovietų Sąjunga. Bet šandieniniai sovietų vadai galvoja kitaip. Savo leiku jie buvo pasižadėję nesikišti į Afrikos tautų gyvenimą, leisti patiems afrikiečiams tvarkyti savo reikalus ir spręsti savo likimą, bet rusai nesilaiko ankstesnio susitarimo. Jie siuntė savo ginklus ir Kubos kariuomenį į Angolą, kurioje primetė krašto gyventojų daugumai komunistinę santvarką, o dabar tą patį bando daryti ir Etiopijoje.

Kelioms valandoms prieš prezidento spaudos konferenciją, Valstybės sekretorius Cyrus R. Vance pareiškė, kad dabartinis metu du sovietų generolai tvarko visas karo operacijas. Rusai skirsto ginklus ir įsakinėja Kubos ir pačios Etiopijos kariams, kur veržtis ir kur smarkesni smūgi kirsti, blogai ginkluotiems somaliečiams.

Somalijos prezidentas Siad Barre kreipėsi į prezidentą Carterį ir kitas laisvojo pasaulio valstybes, prašydamas modernių ginklų ir gerų patarėjų, bet JAV atsisakė teikti ginklus somaliečiams. Šitas prezidento Carterio nutarimas labai plačiai buvo komentuojamas visame pasaulyje. Britų spaudoje ir keli britų politikai kritikavo JAV prezidentą už tokią strateginę poziciją. Prezidentas Carteris, atsisakydamas duoti ar parduoti ginklus somaliečiams, turės stipresnę poziciją tartis su rusais. Sovietų ambasadorius užtikrino, kad Etiopijos karo jėgos nesivers į Somaliją ir nebandys užimti Rago iškyšulio, bet sovietų karo jėgų koncentracija tuose vandenyse labai panašu į intervenciją. Jeigu taip įvyktų, detentės politika būtų baigta ir JAV netvirtintų strateginių ginklų susitarimo.

Prezidentas Carteris priminė visam pasauliui, kad dolerio vertės mažinimas yra dirbtinas, ne

Bilijonai \$ kitoms valstybėms paremti

WASHINGTON. — Valstybės sekretorius Cyrus R. Vance ketvirtadienį pasakė, kad jis paremia (jau mirusio) senatoriaus Herberto H. Humphrey planą išlyginti JAV-bių svetimoms valstybėms pašalpos teikimo programą.

"Mes su jumis vienodai siekiame to paties tikslo sudaryti tiesesnę, labiau suderintą ir tinkamą užsieniams pagalbתי programą", kalbėjo Vance Senato Užsienio Reikalų komitetui, prašydamas skirti \$4.5 bilijonus ekonominei ir karinei paramai sekantiems 1979 finansiniams metams. Priedams prie 4.5 bilijonų, Vance pasakė, kad administracija planuoja prisidėti su \$3.5 bilijonais prie tarptautinių finansinių institucijų ir dalyvauti su \$1.4 bilijono mlaisto pardavimo programoje.

Ta \$4.5 bilijonų suma sudaro \$1.6 bilijonai ekonominei paramai, \$2.7 bilijonai saugumo paramai ir \$822 milijonai Jungtiniams Tautoms ir visos Amerikos Valstybių Organizacijai.

— Sovietų valdžia apmokė, aprenge ir į erdvę iškelė vieną čekų lakūną.

suderinamas su ekonominiu krašto stiprėjimu ir tikra dolerio verte. Jis pridėjo, kad jau padarė kelis patvarkymus dolerio vertei stabilizuoti. Jis nurodė, kad JAV leidžia dideles sumas Amerikos karo jėgoms palaikyti ne tik Vokietijoje, bet ir kitose strateginėse pasaulio vietose. Prezidento pasiryžimas imtis priemonių angliakasių streikui baigti ir pramoninei tvarkyti jau padėjo doleriui stabilizuotis.

CYRUS VANCE
Secretary of State

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

Redaguoja PRANAS SULAS

III metai Kavos 4, 1978 Nr. 7 (47)
Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60632

KAIP APSKAIČIUOJAMAS ATLYGINIMAS UŽ PAGAMINTUS GAMINIUS?

Jeigu darbininkui mokamas atlyginimas už pagamintus gaminius (piece-work), tai jo atlyginimas išvedamas padalinus savaitinį uždarbį iš tą savaitę dirbtų valandų skaičiaus. Dirbantys turi teisę gauti pusantro karto nuo reguliaraus atlyginimo už kiekvieną valandą, dirbtą virš 40 valandų kaip papildomą atlyginimą už akordinį darbą (piece-work).

Pvz. Petriui mokamas akordinis atlyginimas (piece-work). Kai jis dirbo 45 valandas per savaitę, tai jo uždarbis buvo \$67.50. Jo valandinis atlyginimas už tą savaitę buvo \$1.50 (67.50 padalinus iš 45 val.). Prie reguliaraus atlyginimo jis gautų 75 centus (pusę reguliaraus atlyginimo) už kiekvieną valandą, dirbtą virš 40 valandų. Pridėjus šią \$3.75 viršvalandžių premiją prie jo atlyginimo, jis gautų \$71.25.

Kitas būdas apskaičiuoti akordinį darbą už viršvalandžius, tai mokėjimas pusantro karto už gaminį (piece) - gabalą, pagamintą viršvalandžių laikotarpyje. Už gaminį atlyginimas turi būti nemažesnis, kad per valandą dirbantysis už pagamintą ginių (piece) skaičių gautų nemažiau minimalaus valandinio atlyginimo (ne viršvalandžių valandis).

Pvz., Vladui mokama 5 centai

už gaminį. Per savaitę jis dirbo 43 valandas ir uždirbo \$51.33. Už pirmąsias 40 valandų jam mokėjo nuo gaminio pusantro karto arba 7½ cento už gaminį, pagamintą viršvalandžių laikotarpyje. Kai jis pagamino 80 gaminių viršvalandžių metu, tai jam sumokėjo \$6 (80 kartų po 7½ centų) kaip už viršvalandžių apmokėjimą. Taigi jis iš viso uždirbo \$57.33 per savaitę.

Jeigu dirbančiam mokama alga, už nustatytą savaitės valandų skaičių, tai jo reguliarus atlyginimas gaunamas padalinus savaitinę algą iš dirbtų valandų skaičiaus.

Pvz. Aleksui mokama alga yra \$60 už 40 valandų darbo savaitę. Jo reguliarus valandinis atlyginimas bus \$1.50 (\$60 padalinus iš 40 valandų). Jeigu jis dirbtų viršvalandžius, tai jis gautų pusantro karto nuo \$1.50 arba \$2.25 už kiekvieną valandą, dirbtą virš 40 valandų.

Jeigu alga mokama pagal tiesioginį išdirbtą laiką (angliškai tariant, "straight-time pay"), ne žiūrint kokį skaičių valandų savaitėje dirbta, tai reguliarus atlyginimas gaunamas algą padalinus iš dirbtų valandų kiekvieną savaitę.

Pvz. Viktoro darbo valandos kas savaitę keičiasi. Bet pagal sutartį su darbdaviu, jam turi būti mokama \$60 už savaitę. Dėl to jo reguliarus atlyginimas keičiasi, kai jis dirba viršvalandžius, kai jis dirba 50 valandų, tai jo reguliarus atlyginimas yra 1.20 dol. už valandą (\$60 padalinus

iš 50 valandų). Jam priklauso pusė reguliaraus atlyginimo arba 60 centų, už kiekvienus 10 viršvalandžių, plus jo alga arba iš viso \$66 už savaitę. Jeigu jis dirba 60 valandų, jo reguliarus atlyginimas būtų \$1.00 už valandą ir jam priklausytų pusė to atlyginimo arba 50 centų už viršvalandį, o už 20 viršvalandžių \$10, plus jo alga arba iš viso \$70 už savaitę.

Istatymas numato viršvalandžių apmokėjimo alternatyvinius metodus. Tuos metodus suinteresuotieji gali rasti Feder. Darbo departamento išleistame leidinyje "Interpretative Bulletin" (778 dalyje), pavadintame "Overtime Compensation", be to 548 dalyje — "Authorized Basic Rates for Overtime Payment". p. 8.

JŪS KLAUSIATE, — MES ATSAKOME

DARBO ŠAMDA PAGAL PARANGOS ĮSTATYMĄ

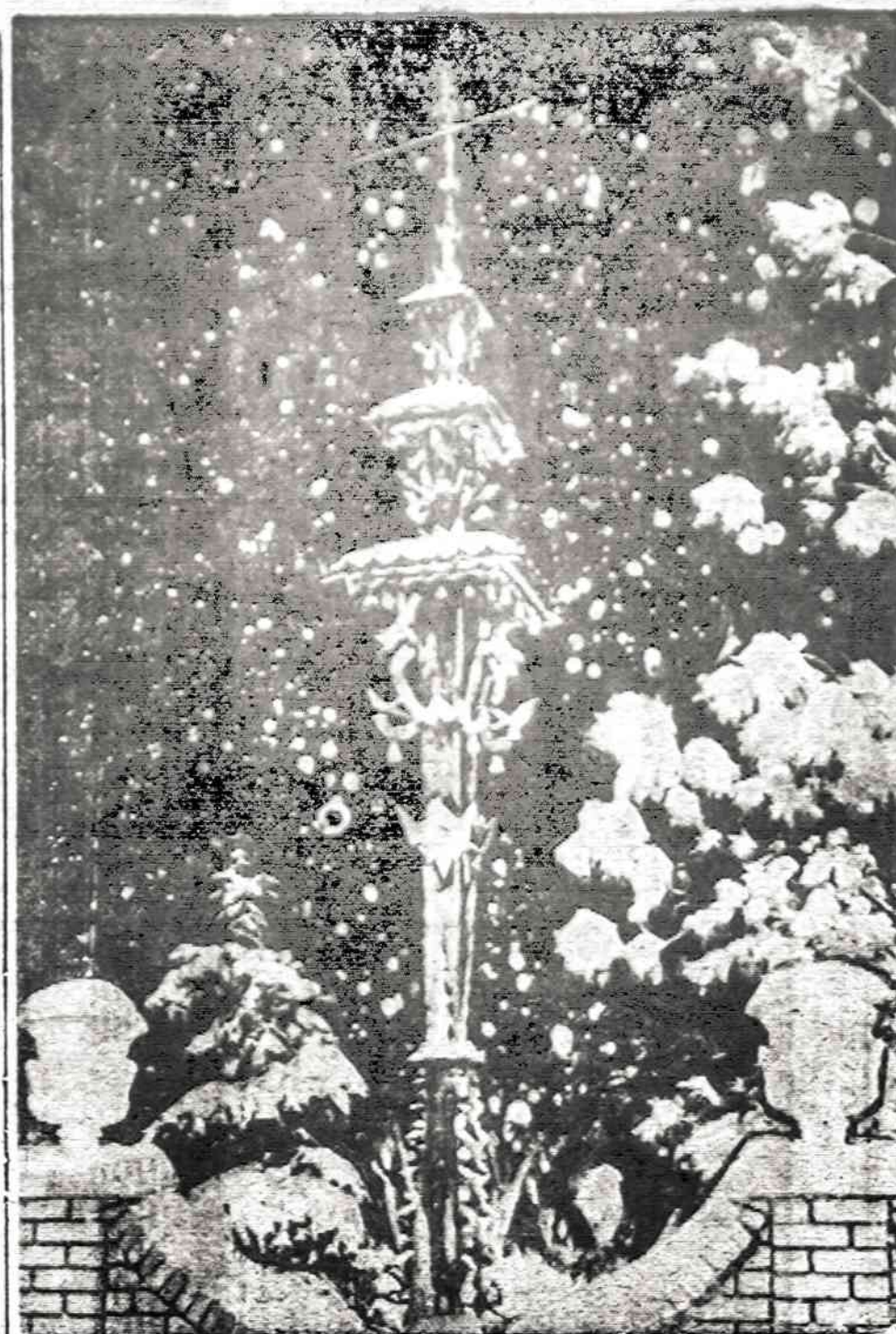
KL. Pasakykite, ką tvarko parangos (Walch-Healey) Viešųjų sutarčių įstatymas? W. K.

ATS. Tai yra įstatymas, kuris nustato standartinius darbo pagrindus tiems darbininkams, kurie dirba gaminius vyriausybei pagal "sutartis", kurių vertė yra didesnė negu 10,000 dolerių.

KL. Paaiškinkite kaip valdinių parangų darbininkai yra apsaugojami? H. G.

ATS. Šiems darbininkams tai koma uždarbio minimumas, ant valandžių apmokėjimo nuostatai, saugumo ir sveikatos pagrindai.

KL. Pasakykite, ar gali kon-

ŽIEMOS PASAKA SODYBOJE

traktoriai bet ką priimti dar, mu ir dėl to jos apdrauda yra ban?

A. J. mažesnė negu jūsų.

ATS. Negali. Jie negali priimti darbon: vaikų, kalinių ir namuose dirbančiųjų.

KL. Kurie darbininkai pagal parangos įstatymą apsaugojami? R. F.

ATS. Tie darbininkai, kurie padeda gaminti, surenka, arba pakrauna gaminius.

KL. Ar yra tokių kontraktoriaus darbininkų, kuriems šis parangos įstatymas nėra taikomas? B. K.

ATS. Šis įstatymas netaikomas administratyviniams arba profesionaliniams tarnautojams, raštinės darbininkams, ir tikriems apsaugos darbininkams, kaip antai: sargams ir durininkams.

Kodėl gyvybės apdrauda moterims yra pigesnė?

KL. Mano žmona ir aš dirbame įmonėje, gauname beveik tokią pat algą ir esame apsidraude tokiai pat sumai. Dabar ji už gyvybės apdraudą moka mažesnę sumą pinigų, negu aš. Malonėkite paaiškinti, kodėl taip yra? Jonas T-us

ATS. Taip yra dėl kelių priežasčių. Jos gyvybės apdrauda yra mažesnė dėl to, kad bendrai moterys ilgiau gyvena, negu vyrai, ir tikimasi, kad jos ilgiau mokes apdraudos mokesčius negu vyrai. Bendrai gyvybės apdrauda bazuojama mirtingumo ratomis, kurios yra daug mažesnės moterims negu vyrams, bet kurio amžiaus Jūsų žmonos premija pagrįsta šiuo skirtingu.

KL. Aš gaunu soc. sek. pensiją ir dar dirbu dalinį laiką. Kiek aš galiu šiais metais uždirbti, kad neprarasčiau pensijos išmokėjimų? S. V-kas

ATS. 1978 m. jūs galite uždirbti \$3,240 ir gauti soc. sec. visą pensiją. Jei daugiau uždirbsite, tai už kiekvienus 2 dol. jums soc. sec. įstaiga atskaitys 1 dol.

Nemokami mokesčių reikalai Patarimai pensininkams

Clearing knygyno skyrius, esantis 5643 West 63rd St., praneša, kad Chicago Midway skyriaus Amerikos Pensininkų draugijos patarėjai suteiks nemokamą mokesčių patarimą seniorams. Reikia atsinešti 1976 m. income taxų formą; be to atsinešti 1977 m. federalinę ir Illinois mokesčių formą bei pajamų įvedimo pažymėjimus.

Juozo Šmotelio

Atsiminimų Skirsneliai atspausdinti

Grazi, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga su krauta autoriaus troboje. Cikagos ir apylinkių lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knyga pesiminti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai. Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.
Chicago, Ill. 60629

J. Burkaus dvi naujos knygos:

"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI" — vienas gerųjų ir kitas blogųjų angelų ir žmonių pasauliai, 444 psl. Kaina \$8.50.

"KONNERSREUTHO TERESE" (NEUMANNAITIS). didelių raidėm, kaina \$5.00. Abi knygos yra labai įdomios, visiems lengvai suprantamos ir kiekvienam tikrai naudingos. Abi su persiuntimu US \$13.50, užsakant iš: SUDUVA, 809 RAMBLE ST., HOT SPRINGS, AR 71901, USA.

Importuoti kristalai, porcelaniniai servizai, gintaro karoliai ir žiedai, China Rosenthal ir kitos dovanos.

Perkam pašto ženklus bei monetų kolekcijas. (Prekybininko Estkos šeimos vedamas biznis)

PATRIA CO.

4207 S. Sacramento (kampas Archer ir Sacramento)
Tel. 247-5081

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęstinys)

Apie tai pranešė Lietuvos vyriausybei į Kauną. Tų policininkų pavardžių dabar neatsimenu. Įvykis su po licininkų pagrobimu visus laikai sujaukino. Aš pats tada, norėdamas smulkiau sužinoti apie įvykį, telefonavau tų policininkų tiesioginiam viršininkui Kaniui-Kanevičiui, bet jis man paaiškino, kad pats mažai ką žino, nes bolševikų pasienio sargyba nesileidžia ir kalbėtis. Policininkai už vienos dienos buvo atvesti prie sienos ir vėl paleisti Lietuvos pusėn. Jie sugrįžę pasakojo, kad jiems einant tarnybos pareigas, juos apsupo staiga rusų pasienio NKVD kareiviai ir jėga paėmė ir savo pusę. Ten jie buvo išskirti ir po keliolika valandų terorizuojami ir tardomi, kad pasakytų, ar Lietuvos vyriausybė koncentruoja kariuomenę prie Lietuvos sienos prieš bolševikus. Už vienos ar dviejų dienų po jų paleidimo prasidėjo invazija.

Rusai nušovė pasienio sargybinių

Antras pasienio incidentas buvo Varėnos pasienio policijos bare ties Utos kaimu. Tas įvykis, berods, birželio 13 ar 14 d. Varėnos pasienio policijos baro viršininkas Vaisiūnas pranešė Vilniaus prokuratūrai telefonograma, kad bolševikai prie pasienio policijos sargybos būsto nušovė policininką Barauską. Tą bylą aiškinti buvo įpareigotas Varėnos apylinkės tardytojas Petras Minkūnas, dabar gyvenęs Brooklyne, N. Y. Kiek atsimenu prokuroro padėjėjas Ignas Navickas vyko į įvykio vietą birželio 15 d., 1940 m., nes jau pakely sutiko rusų invazinę kariuomenę. Užgrobęs Lietuvą, vėliau ta byla buvo iš tarytojo Minkūno bolševikų pareigūnų paimta ir taip dingio.

ALT KOMISIJOS LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAMS RINKTI PRANEŠIMAS APIE APKLAUSINĖJIMUS CHICAGOJE

Bolševikiškos žmonių medžioklės

Pagrobūs bolševikams Lietuvą, netrukus naktimis prasidėjo gyventojų areštai. Dar nebuvo nei jokios kalbos apie marjonetinį seimą arba Lietuvos prijungimą, bet NKVD naktimis suimėdavo be jokios kaltės žmones ir dėjo į kalėjimą. Kalėjime jie ištuštino sau vieną skyrių ir ten talpino suimtuosius. Kadangi pagal Lietuvos įstatymus niekas negalėjo būti suimtas be prokuratūros žinios, žmonės pradėjo eiti su skundais į prokuratūrą apie arti mūsų suėmimą.

Kaip jau anksčiau sakiau, aš prižiūrėjau kalėjimus, tad, pagal Lietuvos įstatymus, kreipiausi į NKVD valdininkus, kurie tada visus pareidimus vykdė patys Lietuvos saugumo policijos vardu, kad tai yra neteisėta ir norėjau su kai kuriais suimtais pasimatyti kalėjime, bet man buvo neleista ir griežtai uždrausta įeiti kalėjiman. Vilniuje tada, kaip NKVD pareigūnai buvo atsiųsti iš Sovietų Sąjungos Gladkov ir Tarasov.

Po bolševikų invazijos į Lietuvą, birželio 15 d. 1940 m. dirbau dar Lietuvos prokuratūroje pusketvirto mėnesio, kol prokuratūra buvo įjungta į Sovietų Sąjungos sistemą ir Vyriausiuoju prokuroru pasidarė SSSR prokuroras Maskvoje. Iš to laiko dar išsirūpinau pusantro mėnesio atostogų, ir du mėnesius teko matyti bolševikų pilną terorą, apgaule ir klaidą.

Bolševikai prokurorai

Dar prieš Lietuvos prokuratūros įjungimą į Maskvos sistemą, iš Sovietų Sąjungos buvo atsiųsti trys prokurorai — Lubencov, Kaša ir Girko. Jie viską tvarkė ir davinėjo įsakymus. Nuo spalio 1 d. 1940 m. aš buvau iš tarnybos atleistas rusų prokuroro Lubencovo įsakymu.

Bendrai turiu pasakyti, kaip pažinęs nepilnai metus bolševikų sistemą, galiu patvirtinti, kad viskas yra paremta melu, apgaule ir terorui. Visi įstatymai, kurie yra išleidžiami, tai tik dėl pasaulio klaidinimo. Tikrovių žmogus nėra apsaugotas nei konstitucijos, nei kitais įstatymais. — pareiškė liudytojas.

Šių dienų temomis

Po to liudytojiui Kongreso atstovai Madden ir Feighan davė eilę įvairiausių klausimų iš visų sričių, prašydami pareikšti savo nuomonę dėl anglų politikų važiavimo į Maskvą ir Kiniją ir jų škelbiamų kalbų apie ten esamas religijos laisves ir kt., dėl bolševikų metodų Pietų Amerikoje, dėl nuotaikų, kurios pasidarytų Lietuvoje progai atsitikus kovoti prieš okupaciją ir eilę kitų klausimų, į kuriuos liudytojas davė komitetui atitinkamus paaiškinimus, nušviesdamas iš savo patirties komunistų apgaulės metodus.

Komiteto teisinis patarėjas McTigue savo pranešime posėdyje įvertino liudytojo parodymą, kaip ypatingai svarbų tai bylai.

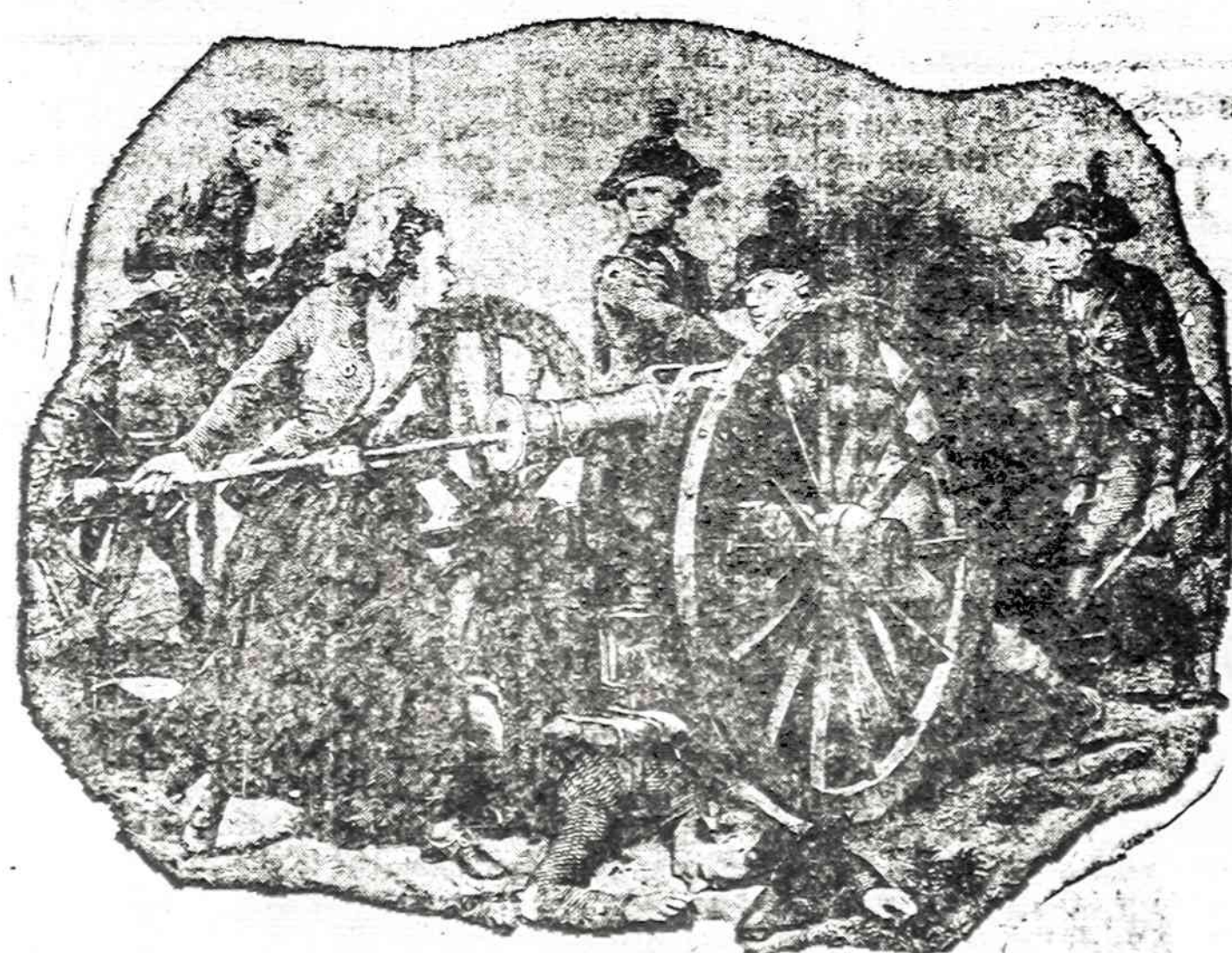
(Bus daugiau)

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, MARCH 4, 1978

Liberation's woman.

Molly Pitcher loved her husband. So much so, that when he went into battle during the Revolution, she did too. Right by his side. Then one day, while loading cannons, he was killed by a British bullet. Molly knew the time had come to take stock in her country. So she picked up where her husband left off. And when the smoke cleared, America had a new victory and a new heroine. Today, when it's time to take stock in their country, Americans buy U.S. Savings Bonds. When you join the Payroll

Savings Plan at work, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds Regularly. Automatically. That way, you're making a real investment in your future. And in America's, too. So buy United States Savings Bonds. Right from the start, it's been an equal opportunity investment.

Take stock in America.

New U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Low, steady or deferred Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest not subject to state or local income taxes, and the tax may be deferred until redemption.

MANITOBOS NAUJIENOS

"Seno Naujieniečio 80 sukaktis"
WINNIPEG, Man. — "Šimtą metų be šių metų".

(Tęsinys)

Beniusis Winnipege

Kiek vėliau Kazimieras susigalvoja vyktyti į Kanadą laimės ieškoti ir 1926 m. rugpjūčio 16 d. gero draugo Trinkos sudarytais dokumentais (affidavit) jau išlipa Halifax uoste — Kanadoje. Čia pradžioje dirba įvairius darbus, tai pas ūkininkus, tai prie geležinkelio ir galiausiai ilgesniam laikui apsisloja cemento fabrike prie Winnipego. Pradžioje Winnipege apsigyveno pas Povilą Jauniskį. Daugelyje vietų kartu dirbo su Ant. Samulajumi. Gyvendamas pas P. Jauniskį buvo įrašytas į D. L. Kunigaikščio Vytauto pašalpinę. Begyvendamas pas P. Jauniskį, užsirašė Naujienas, kurias pradėjo rašinėti korespondencijas. Tuo būdu K. Beniusis Naujienas pradėjo skaityti nuo atvykimo metų į Kanadą (1926 metų).

KAZYS BENIUSIS,
"Senas Naujienietis"

1937 metais įsigyja drabužių krautuvę, į kurią pasikviečia dirbti vietinę mergaitę Helen ir 1939 metais su ja sukuria šeimyninį gyvenimą. 1940 metais savo būtiną iš pagrindų pertvarko ir įsteigia: "Charles Banush Antiques-Gift Shop" — Furniture Auctioneer and Valuator" su užrašais: "We Buy, Sell, Exchange Anything of Value" etc. Dabar Charliui gyvenimas ima kilti kaip ant mielių, nes abu su žmonele dirba ir trūšia vienas tik sau ir savo prieaigui. Prieaigis jau irgi gražus, nes augi-

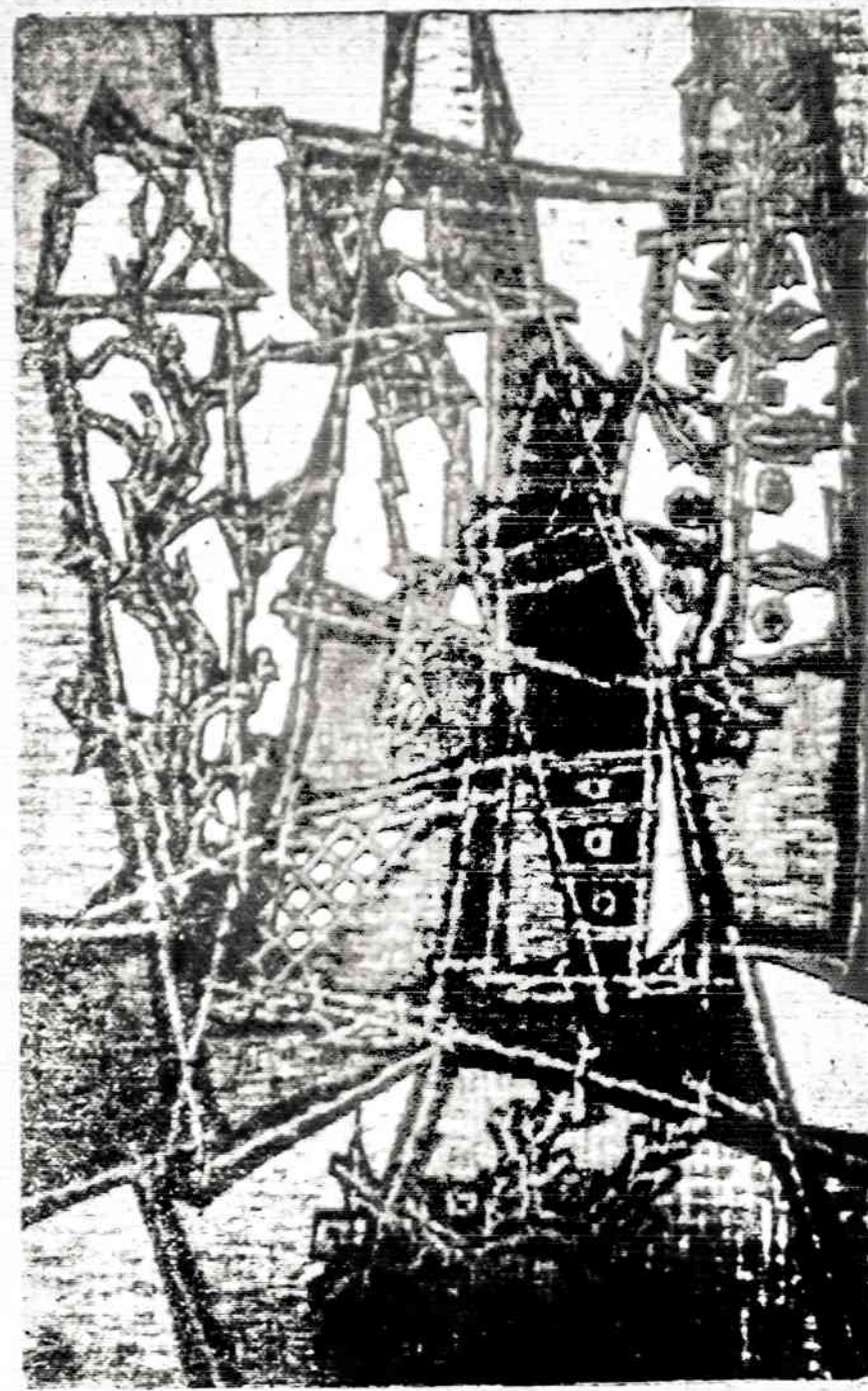
na du sūnus kaip ažuolus. Jo vyresnysis sūnus Charles Banush, pradėjo išnešioti Winnipeg Free Press ir greit buvo pripažintas geriausiu išnešiotu iš 30-ties pasižymėjusių berniukų, kurie laimėjo 8-ųjų dienų ekskursiją į Chicago.

Nuo vyresniojo brolio neatsilieka ir jaunesnysis Brian Banush. Jie abu priklauso skautams ir skautų surengtoje dirbinių parodoje laimėjo Charles I-mą prizą, o Brian — antrą. 1951 metais specialiu Greyhound Lines autobusu jie buvo vežti nuvyti į Chicago ir jiem s miesto apdovanojimu buvo paskirtas specialus vadovas iš Chicago's Tribune. Tų berniukų kelionė buvo aprašyta Naujienose Nr. 95-51 m. Dabar abudu K. Beniusio sūnūs Charles ir Brian turi aukštąsias vietas d'edlose Kanados biznio kompanijose, abudu yra vedę ir auginą Kanadai gražų prieaigį.

Taip laikui bėgant mūsų Charles pasijunta besirūpintis per 80-šius metelius ir štai jam kyla klausimas, kas daryti? Tokia sukaktis norėtųsi atymėti kaip nors įdomiau, prašmatniau, kokio nors saunesnėje formoje, o ne vienu prasnasti prie staliuko išengiantį 80-tuosius. Nulaukę švakarę rengti "Kanados Lietuvių Klubu" salėje, bet nei Prieis daug žmonių, nei pasišnekti su artimaisiais, nei šlaip praeities bendrais varais pasidalinti, o be to, vienus pakviesti, kitus nekviesti — negerai. Tai abu su priesaika pasitarę nutaria sukaktį, rengti savo namuose. Vienus prašo asmeniškai, kitus kviečia telefonu ir galiausiai padaro "Open House" — kas nori visi gali sveikinti, vieniems durys atidaros, visi mielai priimami.

Vaišės ir linkėjimai

Ir štai vasario 12 d. (sekmadienį), tuojau po pamaldų pas K. Beniusį jau pilni kambariai. Man kiek pavėluotai teko atsi-

A. Tamošaitis

"Pasivaikiščiolas"

rašti, kai lietuvių parapijos kleb. kas ir gale su raudonu rašalu kun. J. Bertasius tik — tik buvo perskaitęs maldą prieš valgį.

Toliau sekė "Winnipeg's senųjų lietuvių specialus sveikinimas, kuris skambėjo sekančiais:

"Mes visi prisidėję prie šios dovanos, linkim tau, Kazimierai kuo geriausios Gimtadienio dienos. Ir daug, daug gimtadienių sulaukti, ypatingai, daug sveikatos. Kuo geriausių linkėjimų nuo mūsų visų". Seka paraišai: A. Samulajai, V. Steponavičiui, P. Gudžiūnui, V. No-

šios dukros šoka savo seneliui vognrodsas, A. Matulevičiui, K. (Grandfather, "Granpa") b. Maleskai, M. Vidurkienė, V. K. letą ir jį sveikina. Ant torto bu-reckas, Bob Urbonas, J. Savio vo užrašyta "Giliausių Metų".

NAUJIESE GALIMA GAUTI H. TAMASIAUSKO LIETUVISKĄJĄ PAMARĮ

336 puslapių su žemėlapiu ir pavelsiais aprašo Pamarį, senus jo gyvenvietes ir gamtą. 1200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Perspaudimui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIESE

1733 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnįjį Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną žmonikai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakojimų. Dabar jie gali pasakoti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasakoti gražius istorijus. Naujai atvykę lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasikaltymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jauniui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių išvaduotojų gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIESE" ADMINISTRACIJOJE

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurias papasakoti bet kokių knygų spinto ar lentynai.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Idomių įdomių atsiminimų ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanai. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, susidaryti 12 dalių. 296 psl., kaina \$5.

Dr. Karys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražūs viršeliai. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai viršelis. \$7.00.

Prof. Vaclo. Siržika, SENIŲ LIETUVIŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis. 208 psl., kaina \$3.00, minkštai viršelis — \$2.00; II dalis. 225 psl., kaina \$3.00, minkštai viršelis — \$2.00.

Henrikas Tomas — TAMASIAUSKO, LIETUVIŠKĄJĄ PAMARĮ. Pakalnis ir Labguvos aprašyti su įdomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina \$6.

P. Keičionas, TARP ŽALYVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanai 292 puslapiai. Kaina \$5.

Janina Naronė, TRYS IR VIENA. Jaunystės atsiminimai. 170 psl.

M. Gudelis, POVILAS MILERIS. Biografinis bruožai 232 puslapiai.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIESE

1733 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. RA 1-4199

L. Bendruomenė rikiuoja jėgas ir verčia vagas

(R) L. Bendruomenės valdomieji organai dažnai posėdžiauja nežiūrint šalčių ir pusrų bendruomenininkai ir posėdžius atvyksta net už šimto ir daugiau mylių, kas liudija jų nenugalimą ryžtą veikti.

L. Bendruomenės valdomųjų organų darbo posėdis įvyko š. m. vasario mėn. 25 d., Tautiško namuose. Dalyvavo Tarybos prezidento pilnas sąstas.

(Dr. V. Pliplys, gyvenantis Rockforde su savo priedeliu, bendruomenininku K. Rutkauską, nežiūrint šimto mylių nuotolio, įjėdų kuone pirmieji atsirado posėdžių salėje, rytinėje d'enos valandos). Tai sekintas veiklos ryžtas. Dalyvavo: centro valdybos nariai su pirminku Dr. V. Dargiu priešakyje, apygardos valdyba, penkių apylinkių — seniūnijų pirminkai, keli svečiai, viso virš dvidešimt asmenų.

Kiti dypukai, savo dovanas įteikė atskirai, nes, turbūt, dar nepritapo prie senųjų draugų ar teisingiau pasakius, kaip Rila kadaise išsireiškė, — nepritapo prie "duoninių emigrantų".

Daug buvo kalbėta ir daug šnekėta, kol galiausiai visų vieningai soleizantui buvo sugiedota ilgiausių metų.

Tenka stebėtis tokiais malionimis vaišėmis, skaniais valgiais, o labiausiai tokiu gražiu priėmimu, kur buvo susirinkę apie 40 sveikintojų — gerbėjų, o apie įvairius gėrimėlius nebėra nė ko ir bekalbėti, nes visvien galų gale visi išsivaikšėjo, kur kam reikėjo.

Kazys Beniusis yra senas naujienietis, kuris dažnai taip ir pasirašo siųsdamas Naujienoms savo korespondencijas. Jis visada dalyvauja Naujienų platinimo konteste ir surenka Naujienoms nemažai naujų skaitytojų. Jo 80-ties metų sukakties proga tenka sveikinti ir palinkėti ilgo amžiaus ir sėkmingo darbo spaudoje.

K. S-tis

Darbo posėdi atidarė tarybos pirminkas, Dr. V. Pliplys, pirminkavo tarybos vykdomasis vicepirminkas A. Juskevičius, sekretoriavo A. Repšienė. Darbo posėdžiui buvo pateikta dvylikos punktų darbo tvarkė, kuri buvo gana atidžiai rimtai aptarta. Posėdis įvyko apie keturias valandas. Atgavai buvo pateiktas ir kavos puodelis čia pat, posėdžio metu.

Pateikti bendruomenininkams žinotinus nutarimus ir visuomenę dominančius veiklos užmojus.

Svarstytas — Bendruomenės nario solidarumo mokestis, nutarta: dirban'is moka \$3 — neįsiveijos nelaimė! Dr. V. Dargis, baigdamas savo pranešimą, akcentavo: "Nesvarbu, kiek kainuos šio teismo išlaidos, jei reipat ir įnešė po šimtinę, tai: Ig. Serapinas ir Al. Brusokienė, ža- da juos pasekti ir kt. J. Bend. Fon do valdybą išrinkti: Ig. Serapinas, St. Vanagūnas, K. Rutkauskas, J. Bagdžius, Dubauskas, kan didatė — A. Brusokienė.

Tartasi naujų apylinkių — senijū steigimo reikalų: yra vilčių artimoje ateityje įsteigti net kelias naujas senijūnas. Gyvai aptartas veiklos gyvimo reikalas. Buvo pasiūlyta vi- mo reikalas. Buvo pasiūlyta vi- sa eilė konkrečių veiklos planų, išsiginiai L. Bendruomenės veiklai vystyti.

Vienas uždavins buvo pasiūlytas itin intriguojantis, didžiai iškaštingas, bet darbas ateičiai

išliekantis. Betgi bendruomenininkų esama pakili darbo nuotai-ka ir ryžtas veikti, siekti — laimėti atrodo nugalės finansinius sunkumus ir pasiūlytas atlikti uždavins taps realybe. Jei taip, tai iševija turės kuo pasi- džiaugti ir ką nors daugiau ap- čiuojamo ateičiai palikt.

Dr. V. Dargis, centro valdybos pirminkas pristatė teismo procedūros reikata. (Kaip ži- noma, frontininkų aktyvo kontroliuojama Bendruomenė yra padavusi į valdžios teismą Re- organizuotą Bendruomenę, jos vadovus, kas Amerikos lietuvių istorijoje yra negirdėta: toks negarbingas atsitikimas yra pirmas. Tebūnie ir paskutinis! Tokie teismai tik gėda ir tik savų ribotų jėgų ir išteklių neatsa- rario solidarumo mokestis, nu- kingas eikvojimas... Tai tikra tarta: dirban'is moka \$3 — neįsiveijos nelaimė! Dr. V. Dar- gis, baigdamas savo pranešimą, akcentavo: "Nesvarbu, kiek kainuos šio teismo išlaidos, jei reipat ir įnešė po šimtinę, tai: Ig. Serapinas ir Al. Brusokienė, ža- meninijus resursus, bet tiesa ir teisingumas turės laimėti!"

A. Beržienė

♦Dėmesio Omahos lietuviams! kurie aukojate Amerikos Lie- tuvių Tarybai (ALTai) Lietu- vos laisvinimo reikalams laike Vasario 16 d. minėjimo ir de- kokių nors priežasčių negalėjo- te auką įteikti per minėjimą, prašau man įteikti kiekvieno momentu, o aš išduosiu pakvi- tavimą ir auką persiųsiu į ALT centrą. Iš anksto dėkoju. Jonas Smailys Sr., 3525 Monroe street, Omaha Nebraska 68107. Telef. 733-6470. (Pr.)

SKAMBINKITE DABAR I VERTINTI JŪSŲ NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.
(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER

RELO

Inter-City Relocation Service

MES TAIP PAT PARDUODAME VI- SUS CHICAGOS PRIEMIESCIUS IR 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER R E L O

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi įsų pinigai at- lieka didelius darbus. Pirmą, jie pa- dėda Jums pasiekti asmeniškus įsų užsimojimus. Antra, jie padėda su- kurti geresnę aplinkinę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėne- sio dieną, neša nuosimčius nuo mė- nesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie ne- ša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo idėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos peša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	
Subscription Rates:	
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year, other countries \$34.00 per year.	
20 cents per copy.	
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$33.00	Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, leidžia Naujienu Ben
pusei metų \$18.00	trims mėnesiams \$10.00
trims mėnesiams \$10.00	viename mėnesiui \$3.50
viename mėnesiui \$3.50	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$30.00	Pinigus reikia siųsti pašto Moneta
	Orderiu kartu su užsakymu.
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Detentė artėja prie galo

Praeitą ketvirtadienį prezidento Jimmy Carterio pareiškimas j Baltuosius Rūmus sukvietėms laikraštiniams, radio ir televizijos atstovams rodo, kad iki šio meto prezidento Niksono pradėta ir kitų sekta detentės politika eina prie galo. Reikia manyti, kad Amerikos prezidento pareiškimas mintis aiškiai supras Kremliaus vadovai ir padarys reikalingas išvadas. Ne tik pats Brežnevas, bet ir kiti atsakingi sovietų valdžios pareigūnai keliai atvejais pabrėžė, kad Helsinkio nutarimai visiems privalomi, kad detentės politika reikalinga Europos taikai pasiekti ir strateginių ginklų kontrolė būtina pasaulio taikai išlaikyti. Prezidentas Carteris viešai visam pasauliui, įskaitant ir Kremliaus valdovus, aiškiai pasakė, kad detentė eina prie pabaigos.

Toki svarbų pareiškimą prezidentas turėjo apsvastyti su artimaisiais savo patarėjais. Prezidentas turi teisę vienas daryti panašius pareiškimus, nes jis yra atsakingas už krašto užsienio politiką. Bet šį kartą prezidentas tarėsi ne tik su valstybės sekretorium, bet ir su savo patarėju Brzezinskiu. Aiškus daiktas, kad jis tarėsi su laivyno ir kitų ginklų rūšių karo vadais. Sekretoriaus Vance padaryti pareiškimas apie dviejų sovietų kariuomenės generolų vadovavimą etiopiečių ir Kubos karo jėgoms Etiopijoje rodo, kad prezidento pareiškimas iš anksto buvo aptartas ir pareiškimui buvo ruošiamas dirva.

Visiems krašto gyventojams ir užsieniečiams įdomu patirti, kas privertė detentės politikos šalininką ir vyklytoją prezidentą Carterį įspėti Brežnevą, kad toliau šitaip negalima žingsniuoti. Jis pareiškė, kad sovietų karo jėgų esimas Afrikoje Rago iškyšulio srityje rodo detentės politikos galą ir naują pavojaus taiką. JAV laikėsi detentės, nesikišo į kitų valstybių vidaus reikalus, bet sovietų valdžia negali tokia pozicija pasigirti.

Galimas daiktas, kad pats svarbiausias stimulus tokiam prezidento pareiškimui galėjo būti Amerikos laivyno vadovybės pranešimas apie sovietų pasirošimus iš kelti karo jėgas viename ar keliuose Somalijos uostuose. Sovietų valdžia lėktuvais gali padėti Etiopijos vyriausybei, bet ne visas priemonės galima lėktuvais gabenti. Rusams reikalingas uostas Raudonojoje jūroje. Jis reikalingas ne tik Etiopijos vyriausybei sustiprinti, bet ir sekti Raudonosios jūros vandenį ir jais plaukiojančius karo

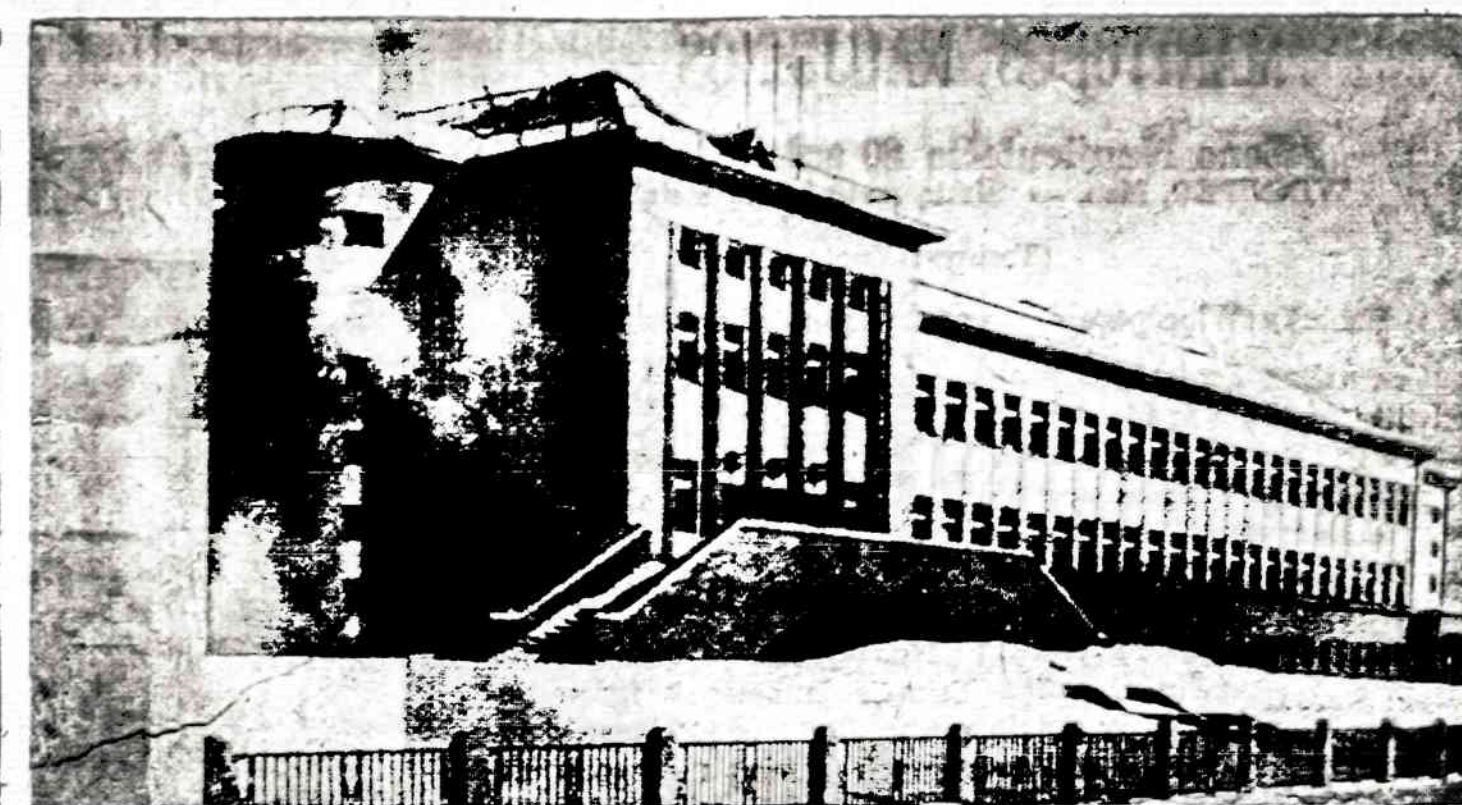
bei transporto laivus. Rusams ypatingai svarbu sekti laivus, išplaukiančius iš Persijos įlankos Be uosto Soma į jūrą, rusams neįmanoma sekti, tuo mažiau kontroliuoti de galus vežančius transporto laivus. Sovietų maršalai nori pavergti visas Persijos įlankoje esančias valstybes ir kontroliuoti degalų gamybą. Jeigu rusams pavyktų pasiekti šią kontrolę, tai jiems nereikėtų ir pasaulio revoliucijos kelti. Visi kiti pirma subankrutuotų, o vėliau ir rankas prieš sovietų maršalus. Prezidentą įspėjo Amerikos laivynas. Taigi jo pranešimas apie detentės galą gali būti labai rimtas. Amerikos karo laivai be reikalo į Raudonąją jūrą neskubėjo. Bet prezidentą galėjo paveikti ir kiti įvykiai. Prezidentas yra labai gerai susipažinęs su Helsinkio aktais. Jam yra žinoma visa Amerikos diplomatų strategija Europos taikos siekiant ir Europos saugumo beieškant.

Amerikos diplomatai įrašė į Helsinkio aktus visą eilę nuostatų, kuriuos sovietų atstovai sutiko įrašyti ir kuriuos pats Brežnevas pasirašė. Ten buvo įrašytos kelios pagrindinės žmogaus teisės. Ne visos, bet tiksliai kelios. Viena jų reikalavo leisti karo metu išskirtom šeimoms susijungti. Sovietų atstovai sutiko su šia teise, bet praktikoje jie ir šios teisės vengia. Belgrado konferencijoje buvo nurodyta šimtai šeimų, kurių sovietų valdžia neišleido, kad susijungtų su savo tėvais, motinomis ir broliais. Kitas Helsinkio aktų paragrafas liepia leisti žmoneis laisvai pasikeisti informacijomis apie visuomeninius reikalus ir jų tvarkymą. Helsinkio Brežnevas pasirašė pasirašytus aktų nuostatus vykdyti, bet visi žino, kas darėsi Belgrade. Sovietų advokatai iš kailio nėrėsi, kad tiksliai pagrindinės žmogaus teisės nebūtų paminėtos ir paliestos. Kai Helsinkio aktus pasirašinėjo, tai žadėjo juos vykdyti, o kai suvažiavo į Belgradą, tai rusai tvirtino, kad pagrindinės žmogaus teisės yra kiekvienos valstybės vidaus dalykas. Kiekviena valdžia gali tas teises tvarkyti taip, kaip jai geriau atrodo. Jeigu kas bandytų į tą reikalą kišti nosį, tai jis kišasi į kitos valstybės "vidaus reikalus".

Bet pati idiomusia kova vyko paskutinėmis trim savaitėmis Belgrade. Konferencija apsvastė visą reikalą, priėmė visą eilę paruoštų dokumentų. Sovietų atstovai prižadėjo atkreipti į kelis jų reikalingą dėmesį ir išleisti žmonas ir seseris pas karo metu Amerikon ar kitur nuklydusius šeimos narius, bet kai atėjo laikas paruošti konferencijoje svarstytų dalykų pranešimą, tai negalėjo su sitarti. Sovietų valdžios atstovai užsispyrė, kad baigia majame pranešime nebūtų paminėti pagrindinių žmogaus teisių klausimai. Jie visi buvo nukreipti prieš Sovietų Sąjungą. Jeigu jie būtų paminėti, tai susidarytų įspūdis, kad konferencija pasmerkė Sovietų Sąjungą. Kada suvažiavusių dauguma nutarė svarstyti klausimus vis dėlto įrašyti, tai sovietų atstovai rengėsi išeiti iš konferencijos ir niekad į ją daugiau nebeįėjė. Amerikos atstovai sutiko padaryti dar vieną prievartinę nuolaidą ir neprašyti į baigiamąjį pranešimą pagrindinių žmogaus teisių klausimo. Jie pasitenkino trumpu ambasadoriaus Goldbergo pareiškimu.

Šitas pagrindinių žmogaus teisių klausimas galėjo vienam kitam atrodyti menkaverčiu, bet jis kitaip galėjo atrodyti prezidentui Carteriui. Jis žino pagrindinių žmogaus teisių problemą, jam aišku, kodėl sovietų diplomatai taip griežtai užsikirto; jam taip pat pasidarė aišku, kad su rusais negalima pasirašyti jokio susitarimo. Ką jie šiandien prižada vykdyti, tą jie rytoj sulaužo. Paskutinis Belgrado konferencijos ginčas aiškiausiai parodė, ko yra verti paties Brežnevo pažadai ir visų akivaizdoje padėti parašai.

Galimas daiktas, kad prezidentas Carteris, patyręs ketvirtadienį apie prievartinę nuolaidą Belgrade, prie-

1939 metais šančiuose pastatyta aukštesnioji mokykla

V. KAROSAS

LIETUVOS LAISVINIMO PROBLEMA

Prieš mūsų akis vis labiau ir plačiau atsiskleidžia Lietuvos tikrovė. Pradžioje pasiekiančios mus žinios daug aisia lietuvių partizanų karą, trėmimus į Sibirą, kolektyvizacijos baisumus, slėgiantieji gyvenimo sunkumai bei įvairių persekiojimai.

Dabar mus pasiekia pogrindžio spauda, naujai atvykstantieji intelektualai ir disidentai, kurie bendrumoje atstovauja ir kalba naujos kartos vardu, išaugusios ir politiniai bei idejiniai subrendusios okupacijos, rusifikacijos ir komunistinės santvarkos sąlygoje.

Kas turėjo nusteibinti išeivijoje politinius veiksmus, siekiančius bei nepasiekiančius absoliučios vėnybės laisvinimo darbą, kad tėvynėje susidarė pakankamai ideologinių srovės, kurios veikia savarankiai ir nepriklausomai vieni nuo kitų.

Galvojant Lietuvos Chartos kategorijoms, akivaizdoje mirtingos grėsmės tautai; tiek krašte tiek išeivijoje, turėtų viešpatuoti tarp lietuvių pilnas suarimas, paliekant nuosaliai bet kokius ideologinius ginčus ir partinius nesklendumus.

Šiam dogmatiniam galvojuimui prieštarauja istorijos faktai. Nuo pat lietuvių tautos atgimimo pradžios jos politinis ir kultūrinis gyvenimas reikšėsi įvairių srovių, neįtariant bendro grėsinimo cirstinio o priešiško, siekusio sunaikinti visą lietuvių tautą.

Tas pats srovins pasiskirstymai reikšėsi per laisvės kovas, atstatant nepriklausomybę, žlugdant Lietuvos suverenumui, vyk-

jo išvados, jog jau atėjo metas įspėti sovietų vadus apie artėjančią detentės pabaigą. Nėra prasmės pristabdyti gynybos pasirošimus, kada sovietų maršalai, pasinaudami tuo pristabdymu, primeta vergiją laisvės siekiančioms Afrikos tautom ir steigia naujas Sovietų Sąjungos vergų kolonijas.

tybėje, tegalėjo išlaikyti vienybę valdžios ir įstatymų ribose, privalomų visiems krašto gyventojams. Netekus valstybės ir neturint privalomų įstatymų visiems lietuviams, jau nekalbant apie mažumas, įvesti vienybę tarp įvairių ideologinių grupių yra neįmanoma ir tenka tenkintis kompromisais, sudarant bendram uždaviniui veiklos organus, kurie paprastai subyra pakitėjus sąlygoms. Tą patį dėsningumą matome ir tarpvalstybiniam gyvenime.

Iškeliant Lietuvos pluralistinį charakterį, bus lengviau suprantama laisvinimo problema ir bendrai Lietuvos istorinė eiga, nes idejinis įvairumas praturtina politinius galumus ir užtikrina naujų sprendimų suradimą.

Dideli panašumai tarp carinės ir bolševikinės okupacijos neprivalo užtemdyti skirtumų. Kaip carizmas taip bolševizmas siekia, dažnai tomis pačiomis priemonėmis, visiškai lietuvių tautos surusino ir sutirpino savo viešpatijos masėje.

Carinė Rusija, būdama konservatyvi ir despotinė, siekė išlaikyti feodalinę santvarką, tuo pačiu lietuvių tautos gyvenimas nebuvo esminiai keičiamas. Visai kita priešingybė turime prie bolševizmo. Visa arštybesnė socialinė ekonominė struktūra tapo sugriauta iki pat pamatų, privileijuoti luomai ir klasės išrauti su šaknimis, visos nekomunistinės partijos ir sąjūdžiai sunaikinti. Iš praetis teisliko tikinčiųjų bendruomenės, atsidūrusios amžinos persekiojimo ir naikimo stovyje.

Vietoje sugriautos santvarkos sparciais tempais imta statyti sovietinė organizacija, kuriame susiklostė naujai susidariusi klasinė struktūra. Priešakyje atsi-stoję privileijuota komunistų partija, viduryje atsėdūrė technokratija ir biurokratija ir žemesnės pakopos paliko darbininkai ir kolūkiečiai.

(Bus daugiau)

Senelio Anupro atsiminimai

Iš Andriaus Rylišio knygos "Fragmentai iš praeities miglų"

Senelis Anupras tai autoriaus Rylišio tėvas.

(Tęsinys)

Jos valdžią sudarę asmenys vadinosi ne ministrais, bet liaudies komisarais. Tų komisarių pirmininku buvo Leninas. Kadangi kompartija nepripažįsta liaudies atstovybės kaip: seimas, kongresas, parlamento, tai kraštas buvo valdomas įsakais, kurie vadinosi dekretais.

Po perversmo RSFSR kariuomenė buvo sudaryta iš savanorių ir vadinosi Raudonojo gvardija. 1918 m. prasidėjęs pilietinis karas Rusijoje preikalavo gausių ginkluotų jėgų. Liaudies komisarių dekretu karininkų ir puskarininkų pirmoji mobilizacija į Raudonąją armiją buvo 1918 m. spalio 5 d. (data tiksli). Raudonosios armijos vadu buvo paskirtas Levas Trockis ir jam patariamasis organas buvo sudarytas iš daro armijos generalų vardu Revoensovet Respubliki (revoliucinė karo tarnyba).

RELIGINIAI DISPUTAI

SSSR pirmoji karininkų ir puskarininkų mobilizacija į Raudonąją armiją buvo 1918 m. spalio 5 d. dieną.

Iš Mėlavos kaimo mobilizuojamas buvau tik aš vienas, kaip karininkas. Atsimenu, Dolgovičių sovieto

p-kas Kazys Gylis, mūsų Mėlavos kaimo pradžios mokyklos mokytojas ir aš sėdome į Viktoro Studijos vežimą ir vykome į Čerikovo apskritys karo komisariatą. Ten parodžiau sveikatos tikrinimo komisijoje Černovicių karo ligoninės dokumentus, kad Austrij fronto buvau 1916 m. liestas nuodingųjų dujų. Pirmininkaujantis buvau patartas stoti Dolgovičių valsčiaus karinio apmokymo skyrių vedėju. Aš sutikau. Dolgovičių valsčiaus karo komisaras ir polittrukas buvo patenkinti.

1918 m. vokiečiai vakarų fronte pralaimėjo ir jie turėjo trauktis iš Rytinių okupuotų sričių.

Orsės geležinkelio stotį ir Mogiliavo miestą jis išlaisvino lapkričio mėn. Mogiliavo miestas tapo gubernijos miestu ir aš kaip mobilizuotas, buvau pašauktas į gubernijos centrą, bet datos nebeprisimenu. 1919 metų pavasaryje buvau pašauktas į Mogiliavo sveikatos tikrinimo komisiją, bet čia mane rado tinkamu karo tarnybai ramiam laikui. Bet Mogiliavo gub. centras buvo perkeltas iš Mogiliavo į Gomelį, didesnę gubernijos miestą. Mat, Mogiliavas turėjo 50 tūkstančių gyventojų, o Gomelis apie 90 tūkstančių gyventojų ir buvo gerai sutvarkytas, gražus miestas. Ten mane antrą kartą pakvietė į sveikatos tikrinimo komisiją, bet gavau dokumentą, kad aš galįs dirbti ramaus laiko aplinkybėse maždaug 100 kilometrų atstume nuo fronto (Tai Maskvos sveikatos tikrinimo komisijos išvados).

1919 metų žiemą kažkas apie vasario mėn. Mogiliavo mieste vyko religiniai disputai. Aš sužinojau apie tai vėlai ir atvykau tik antrą vakarą. Disputas vedė

ateistas Emeljanovas Jaroslavskis ir dvasininkas. Disputai įvyko Raudonosios armijos namuose prie katalikų katedros.

Pirmininkaujantis kreipėsi į katalikų dekaną Sviatopol-Mirskį. Prie pulsto atstojos ne pirmos jaunystės vyras su kažkokia knyga. E. Jaroslavskis jį paklausė ar galimas socializmas?

Sis atsakė, kad šituo klausimu yra gausi literatūra. Paragvajaus valstybėje, Pietų Amerikoje, buvo įkurta valstybė — valstybėje ir jėzuitų įsteigtos redukcijos gyvavo 150 metų. Jėzuitai suorganizavo indėnus į kolonijas — komunas (reducciones) su patriarchine-teokratine valdymo forma ir savo rūšies komunistinę sistemą. Šios Jėzuitų valstybės ūkiai priklausė tiesiog Ispanijos karaliui. Popiežius jėzuitų ordiną panaikino 1717 metais. Indėnai išsigirstė ir daugiau nesibūrė į komunas.

Kalbės apie krikščioniškąjį socializmą dabar madoje. Negalima neigti, kad bažnyčios tėvai — Bazilijus Didysis ir Jonas Auksaburnis, badmetyje Cezarejoje buvo linkę prie socializmo, krikščionybės pradžioje paveiktą Platono komunistinių idealų. Socializmo turėti istoriniai bandymai visus įtikino, kad socializmas, kaip valstybinė ir bendruomeninė tvarka neatitinka krikščionybės idealams. Mūsų krikščionių idealas būtų sukurti tokią valstybinę santvarką, kuri padėtų asmenybės išgyvystimui ir laisvam broliškam bendravimui tarp žmonių. Mūsų krikščionių idealai įvykdomi santvarkoje, pagrįstoje ūkio vystymosi ir asmens laisvės

mis. Socializmas mūsų laikais remiasi nacionalizacijos, konfiskacijomis bei centralizacijomis, biurokratizmu ir griežtų ūkio planavimu, tai jau policinės priemonės. E. Jaroslavskis sako:

— Kažkodėl dvasininkai remia monarchijas. Sviatopol-Mirskis atskako:

— Nei monarchizmas, nei kapitalizmas, nei socializmas bendrai neįeina į krikščioniškosios politikos sritį. Nes Evangelijoje nėra nieko kas riktų Bažnyčiai su kurios nors formos socialine ar ūkine organizacija. Mėnėtos formos turi tik pritaikomąją reikšmę, bet ne pasaulėžiūrą. Kadangi Bažnyčia nėra su viena istoriškų jų organizacijų nesurista, tai ji teisia jas savo sąžinės teismu. Jei Bažnyčia stovi nuosaliai nuo valdymosi formos ir socialinių bei ekonominių pagrindų valstybėje, tai krikščioniškoji politika principu turi stoti į kovą su totalizmu valstybėje. Pagaliau, kur sąžinės laisvė ir net bausmių humanizmas? Mat, krikščionybė politinėje kovoje neturi nei socialinių, nei teokratinų utopizmų ir nesiruošia kurti "žemiškojo rojaus". Krikščionybė praktiškai eina prie to, kad klogis žemiškajame žmogaus gyvenime sumažėtų, o gėris padidėtų.

(Bus daugiau)

KAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

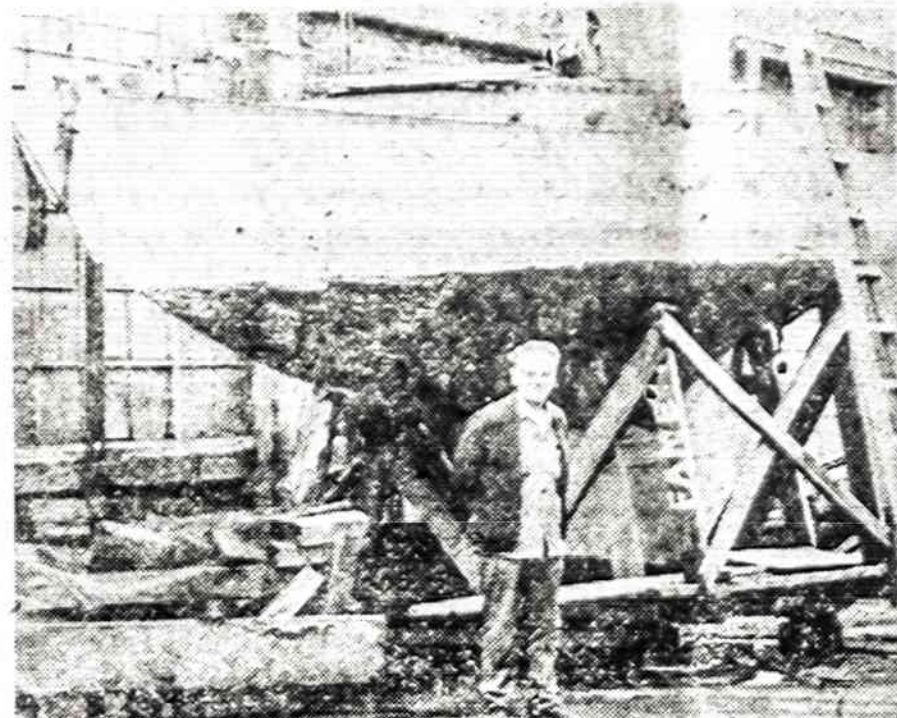
APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

• Rojam gamybos bendrovė vos bei žaliavų audiniuose. Nau- pradėjo gaminti kilnojamus su- mianis dausus — maudykles. Tai atitinkamo dydžio plastikinė de- žė su įrengimais prijungti van- denį, švirkšlėmis ir su išplovu- šuns galvai. Reikia tik į maudy- dyklę įdėti šuni paleisti nuregu- liuotos temperatūros vandenį, įpilti plovimo skiedinį šampoo, laukti kol šuo bus iš- trinktas ir išplautas, taip pat kol pats besipurtydamas išblaskys iš plaukų vandenį. Ta maudyklė kainuos apie \$70.

• Kalbant apie naujoves, yra įdomu žinoti, kad išrastas be- spalvis chemikalas, kuris naktį ar lietinga bei ūkanotą vakarą nušvina fosforine šviesa, kai tik apšviečiamas automobilio lempų. Išradėjas ir gamintojai Wildlife Federation, 1412 Six- teenth St. NW, Washington, DC 20036.

• Amerikos miestuose ir mies- teluose gyvena ir veisiasi dau- gelis laukinių gyvuliukų ir paukščių. Daugelis jų žuvo šios žiemos spenguose ir sniego pus- nyse bei nuo bado. Raginama šioms žmogaus draugams ir gam- tos papuolusiai sudaryti geres- nės sąlygos savo kieme bei ap- linkoj. Tam reikalinga yra išleisti nemokama informacija "Back- yard Kit". Norint ją gauti, rei- kia rašyti: Backyard Wildlife Habitat Program, National Wildlife Federation, 1412 Six- teenth St. NW, Washington, DC 20036.

Lietuvių Jūrų Skautijos jachta FAME, rasta Rodi laivų kieme. Keršulis iškėlęs jachtą ant pastatų, Dr. Algio Rimo buvo nufotografuotas

• Janė Bajercienė iš So. Bos- tono redaguoja šeiminių sky- rėlius Sandaros ir Tėvynės laik- raščiuose. Tėvynės 3 nr. ji pa- teikia keletą įdomių dalykų ir naudingų patarimų:

— Šviežias kiaušinis nugin- ta į vandenį ir guli ant šono. Se- nėjantis kiaušinis laikosi smai- galiu žemyn. Plūduriuojantis kiaušinis yra jau sugedęs. (Kal- bant apie kiaušinius, prieš Ve- lykas svarbu žinoti, kaip atskir- ti žalią kiaušinį nuo virto? Vir- tas kiaušinis, pasuktas įlgiau sukasi, o nevirtas greitai susto- ja).

— Kepti lašiniai būnt kram- snesni ir skoningesni, jei prieš kepat 30 min. yra mirkomi pie- ne arba vandenyje ir pavolioja- mi miltuose.

— Bulvės daug greičiau iške- pa jas padėjus ant rinkių ir pa- vozus metaliniu indu.

— Krosnies (ir šaldytuvo) enamalis lengviau nuvalomas drėgna valymo medžiaga pavil- gius į sodą ir ją patrynus sutep- tas vietas, net jau pridžiūvusias.

— Prieš vartojant palaikytos 21 valandas šaldytuve žvakės duoda vienodesnę šviesą ir vi- sai nebūna nutękėjimo — var- vulių.

— Kada tik yra galimybė, naudotina dvigubi puodai: apa- tiniam verdamos daržovės, o viršutiniame puode arba keptu- vėje — grietinėlis padažas, tuo taupant laiką ir energiją.

— Norint taupyti elektros energiją, patartina vartoti vieną aukšto voltažo lempą vietoje mažesnio voltažo lemputės. 100- vatų elektros lemputė duoda 50% daugiau šviesos, negu ke- turios lempelės 25 vatų, o pir- moji kainuoja tik keliais centais brangiau. M. Miškinytė

— Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsisakyti Naujienas, pra- šome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siūsiame Naujienas dvi sa- vaišes nemokamai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARJA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rėšlės įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
5301 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 • Tel. 254-3228
V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ,
PROGRAMOS VEDĖJA
WOPA 1490 AM Fri. at 9:30—10:00 p. m.
WLNR 106.3 FM Sat. at 8:00—10:00 p. m.
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. — 778-5374

venimo ir buities yra išleisti anglų kalba atskiru 100 psl. lei- diniu "Ona". Gaunama iš auto- riaus ir folkloro bei tautinių so- kų žurnalo "Viltis" leidėjo. Kaina \$5. Rašyti: V. F. Beliajus, PO Box 1226, Denver, CO 80201. (Pr.)

♦ 1978 m. keliolikių Lietuvos tvarkaraštis jau paruoštas. Dėl informacijų kreiptis pas Marijų Kiela. Tel. 737-1717. (Pr.)

♦ Čikagos skautų Kaziuko Mugės paruošiamieji darbai eina pilnu tempu. Šiais metais Mugė įvyks sekmadienį, kovo 5 d. Jau nimo Centre. Mugėje dalyvauja Lituanicos, Aušros Vartų, Ker- navės, Nerijos tuntai ir akade- mikai skautai. Mugės metu vi- są dieną vyks žaidimai, veik- valgyklos ir kavinės, o taip pat bus galima apžiūrėti ir įsigyti tautiniais motyvais meniskai padarytų medžio drožinių ir ki- tokių papuošalų. Jau keli me- tai kai didelį pasisekimą turėjus jaunesniųjų skautų skrajojan- tis paštas patarnaus visiems, ku- rie tik norės pasiųsti laišką Jau- nimo Centro minioje pasimetu- siam prieteliui. (Pr.)

PERRY PLAZA MOTEL
1007 Park Ave., Hot Springs, Ark.
Albertas ir Kastutė Rožėnai, Sav.
Kambariai ir kichenetė vienetai. Spalvota TV. Šildomas maudymosi baseinas, telefonas, vaikams žaidimo aikštelė. Galima rezervuoti telef. 501-523-9814.

LIETUVIS DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Daro namus iš laiko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.
Skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
MACHINIST
Must have 2 or 3 years experience as a machinist and willing to be trained for set-up and operation of cold heading equipment.
50-hour work week.
Excellent benefits.
PREMIER HEATED PRODUCTS CORP.
124155 S. Kedvale
Alsip, IL.
Phone: 388-4084

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
REIKALINGA MOTERIS LENGVAM RASTINĖS VALYMO DARBUI
6-10 val. vak. 5 dienas savaitėje arba mažiau. Pradžiamis atlyginimas \$3 valanda. Reikia šiek tiek suprasti angliškai. Teirautis angliškai.
Tel. 628-8908.

REIKALINGA SEIMININKĖ
Gyventi atskirame kambaryje poros lietuvių bute Westchester apylinkėje.
Teirautis tel. 562-5583

RENTING IN GENERAL
Naujos
MARQUETTE PARKE, išnuomoja- mas miegamasis kambarys su virtuvės privilegijomis ir kitais patogumais, pirmame aukšte, vyresnio amžiaus vyrai ar moterai.
Tel. WA 5-6742

Viena moteris, patiekianti kitos, pa- našios moters, norinčios pigiau pra- gyventi Marquette Parko kolonijoje. Galės naudotis viso namo patogumais. Reikės lengvų darbų padėti prie na- mo. Platesnės informacijos pra- šome telefonuoti
RE 7-8105

REAL ESTATE

Namai, Zėmė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

6 KAMB. MŪRAS, 3 mieg., 65-ta ir Talman, \$27,500.

GRAZUS BUNGALOW, 6 kamb., 2 židiniai 83-ta ir Kedzie, \$64,200.

15 M. SENUMO 5½ kamb., 3 mieg., daug rūbinių, 2½ masinų garažas, 63-ta ir Narraganset, \$54,000.

2 AUKŠTŲ 2 po 6 mūrinis, 65-ta ir Talman, \$32,500.

50 AKRU žemės Lemonte, \$10,000 už akrą.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE

NUOMAVIMAS — parenkam

nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 787-9600.

2612 West 71 Street,

savininkas parduoda dviejų

krautuvinių mūrinį namą su ar

be hardware biznio. 55 pėdų

ploto sklypas, dviejų automo- bilių garažas.

Telefonuoti 476-2427.

5 SVARIŲ kambarių mūrinis bun- galov su Ritos parapijos apylinkėje, didelė virtuvė, garažas. Agentų ne- pagedaujame. Telefonuoti 827-1845.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės — kitur

LEMONT — 5 acres with brick frame — frame ranch with inlaw apartment, full bsmt. 2 car garage. Call Martha Teitlus % Wolski Realty. Tel. 257-2234 or 257-2815

WANTED REAL ESTATE

Nori Pirkti

NORU PIRKTI iš privataus asmens dviejų ar daugiau butų namą Mar- quette arba Gage Pk. apylinkėje. Real Estate agentai prašomi nesikreipti. 863-3879

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MECHANICS

For plant in heavy metals industry.

Applicants must have well rounded mechanical background of conveyor systems, overhead cranes, hydraulic systems and other plant machinery.

Welding experience also required.

R. LAVIN & SONS, INC.

3426 S. KEDZIE AVE.

An equal opportunity employer

BRICKLAYER

Experienced Mason

For full time year around

employment in rebuilding

moltten metal furnaces.

Plant rates.

Excellent benefits.

Apply —

R. LAVIN & SONS, INC.

3426 S. Kedzie Ave.

An Equal Opportunity Employer

MAINTENANCE MECHANICS

Openings for experienced mainte- nance mechanics on the 2nd shift.

Duties will include all areas of plant maintenance, mechanical repairs, welding, lift truck maintenance and electrical trouble shooting.

Must understand some English. Paid hospital and life insurance. Excellent working conditions. Send resume to 5500 W. 73rd St. Chicago, IL 60638.

BEST THINGS IN LIFE

Call Frank Zapella

1208 1/2 W. 75th St.

GA 4-9654

State Farm Life Insurance Company

Didžiausias kailių pasirinkimas

per vienintelį lietuvių kailiškų parduotuvę

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5526

(įstaigos) ir

677-8489

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, MARCH 4, 1978

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

BIRŽELIO 27 iki Liepos 6 — 10 d.
LIEPOS 25 IKI RUGPIŪČIO 3 — 10 d.
RUGPIŪČIO 22 IKI RUGP. 31 — 10 d.

Visos kelionės turės vienos dienos ekskursiją į Kauną. Visose kelio- nėse bus palydovai. Pirmos klasės viešbutiai, trys valgiai į dieną, USSR viza \$15.00. Visose kelionėse galima pasilikti Europoje ir vėliau sugrįžti tuo pačiu bilietu. Užsiskaitant vieta reikia imokėti \$100.00 rankpinių.

Kaina iš Chicago asmeniui \$1,195.00

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES:

Marius Kiela

6557 So. Talman Ave.
Chicago, Ill. 60629

312-737-1717

— arba —

GORDON TRAVEL SERVICE

Prudential Plaza

Chicago, Ill. 60601

312-644-3003

Air fares subject to change and government approval

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS kmet ruošs 63 metai. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirm- ūs ir atliekančių būtiną pareigą amžinam lietuviškos šilkiniai skel- biamas Naujienų platintojų vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoje su Lietuvoje ir paverstos lietuvių laisvės mėsamos ir nesididžiamos ir sandūros su akcentais ar jų įgalio- kiais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras insti- tucijas ir remia visų lietuvių bendruomenės darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tylaia lietuvių danguma žiaisi pasimetimo, retor- rikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugios girti Naujie- nas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jūbilinejū metų progą skelbdama platintojų vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat paverstos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lie- tuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00 trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitoje JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsienioje — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 South Halsted St.
Chicago, Ill. 60603

☐ Siunčiu ————— dol. Naujienų prenumeratą, Jūbilinejū vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas dvi savaites susipa- kinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS